

Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка
Факультет фізичної культури, спорту і реабілітації
Кафедра теорії і методики фізичного виховання

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри теорії і методики
фізичного виховання

Юрій ЮРЧИШИН

підпис

31 серпня 2026 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ІСТОРІЯ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ

підготовки здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

за освітньо-професійною програмою Середня освіта (Фізична культура)

спеціальності А4 Середня освіта (Фізична культура)

галузі знань А Освіта

мова навчання українська

2026-2027 навчальний рік

Розробник програми: А. О. Боднар, кандидат педагогічних наук, доцент, доцент
кафедри теорії і методики фізичного
виховання

Ухвалено на засіданні кафедри теорії і методики фізичного виховання

Протокол № 15 від 31 серпня 2026 року

ПОГОДЖЕНО

Гарант освітньо-професійної програми

Аліна БОДНАР

Зміст робочої програми навчальної дисципліни

1. Мета вивчення обов'язкового освітнього компоненту професійної підготовки «Історія фізичної культури» полягає у формуванні інтегральної, загальних та спеціальних (фахових, предметних) компетентностей у майбутніх учителів фізичної культури щодо загальних закономірностей виникнення та розвитку фізичної культури і спорту з найдавніших часів до наших днів.

2. Обсяг дисципліни

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни	
	денна форма здобуття вищої освіти	заочна форма здобуття вищої освіти
Рік навчання	1-й	1-й
Семестр вивчення	1	1
Кількість кредитів ЄКТС	4	4
Загальний обсяг годин	120	120
Кількість годин навчальних занять	48	18
Лекційні заняття	24	8
Практичні заняття	-	-
Семінарські заняття	24	10
Лабораторні заняття	-	-
Самостійна та індивідуальна робота	72	102
Форма підсумкового контролю	екзамен	екзамен

3. Статус дисципліни: обов'язковий освітній компонент професійної підготовки.

4. Передумови для вивчення дисципліни: для вивчення курсу «Історія фізичної культури» здобувачі вищої освіти освітнього ступеня «бакалавр» повинні володіти базовими знанням з дисциплін шкільного курсу всесвітня історія, українська та зарубіжна література, цикл медико-біологічних дисциплін та ін.

5. Програмні компетентності навчання.

За результатами вивчення обов'язкового освітнього компоненту професійної підготовки «Історія фізичної культури» у здобувачів вищої освіти у здобувачів вищої освіти мають у здобувачів вищої освіти мають сформуватися інтегральна, загальні та спеціальні (фахові, предметні) компетентності.

Інтегральна компетентність:

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в галузі середньої освіти, що передбачає застосування теорій та методів фізичного

виховання, медико-біологічних, практичних та психолого-педагогічних основ фізичного виховання і характеризується комплексністю та невизначеністю педагогічних умов організації освітнього процесу в закладах загальної середньої освіти.

Загальні компетентності:

- ЗК 01 Здатність діяти відповідально і свідомо на засадах поваги до прав і свобод людини та громадянина; реалізувати свої права і обов'язки; усвідомлювати цінності громадянського суспільства та необхідність його сталого розвитку (громадянська компетентність).

- ЗК 03 Здатність виявляти повагу та цінувати українську національну культуру, багатоманітність і мультикультурність у суспільстві; здатність до вияву національної культурної ідентичності, творчого самовираження (культурна компетентність).

Спеціальні (професійні) компетентності:

- СК 01 Здатність забезпечувати здобуття дітьми освіти з фізичної культури державною мовою, використовувати знання іноземної мови в освітній діяльності (мовно-комунікативна компетентність).

- СК 05 Здатність орієнтуватись в інформаційному просторі у сфері фізичної культури і спорту, здійснювати пошук й критично оцінювати одержану інформацію, а також адекватно оперувати нею під час професійної діяльності (інформаційно-цифрова компетентність).

6. Очікувані результати навчання з дисципліни.

За результатами вивчення обов'язкового освітнього компоненту професійної підготовки «Історія фізичної культури» у здобувачів вищої освіти мають сформуватися такі програмні результати навчання:

- ПРН 01 Уміє використовувати в професійній, громадській діяльності документальні джерела та усвідомлювати цінність захисту незалежності, територіальної цілісності й демократичного устрою України.

- ПРН 03 Здійснює під час професійної діяльності усну та письмову комунікацію державною мовою, а також спроможний використати знання іноземної мови.

- ПРН 07 Вміє орієнтуватись в інформаційному просторі фізичної культури, здійснювати пошук і критичний аналіз одержаної інформації, а також адекватно оперувати нею під час професійної діяльності; добирати електронні освітні ресурси, оцінювати їх ефективність для досягнення освітніх цілей відповідно до умов навчання, вікових особливостей, рівня підготовленості й потреб дітей.

Здобувачі вищої освіти після закінчення курсу мають **знати**:

- періодизацію ІФК; теорії походження фізичної культури; особливості розвитку фізичної культури у первісному суспільстві; особливості розвитку фізичної культури у країнах Стародавнього Сходу; особливості розвитку фізичної культури в Стародавній Греції; систему античної гімнастики; розвиток фізичної культури у Стародавньому Римі; особливості підготовки середньовічних лицарів, міщан, ремісників, селян; вплив християнської релігії на розвиток фізичного

виховання у середні віки; розвиток шкільного фізичного виховання на європейському континенті у ХУІІ-ХУІІІ ст.; формування та розвиток німецької, шведської, французької, сокольської системи гімнастики; діяльність Ф. Амороса, Д. Ебера, Ж. Далькроза, Дж. Демені, Н. Бука та інших діячів європейської фізичної культури Нового часу; англійську систему фізичного виховання Нового часу; формування організаційних структур спорту та системи міжнародних змагань у кінці ХІХ століття; легенди та міфи зародження давньогрецьких Олімпійських ігор; програму та організацію проведення давньогрецьких Олімпійських ігор; передумови відродження Олімпійських ігор сучасності; діяльність та роль П'єра де Кубертена у відродженні сучасних Олімпійських ігор; характеристику першого /1896-1912/, другого /1920-1948/, третього /1952-1992/, четвертого /1996- / періодів Олімпіад і виникнення та проведення зимових Олімпійський ігор; Олімпійську символіку і атрибутику; діяльність президентів МОК; особливості розвитку міжнародного студентського спортивного руху; фізичну культуру трипільських племен, скіфо-сарматів; особливості фізичного виховання в античних державах Північного Причорномор'я; особливості фізичної культури Київської Русі; фізичну культуру запорізького козацтва; особливості розвитку фізичної культури і спорту в східній Україні до Першої світової війни; особливості розвитку фізичної культури і спорту в УРСР у 20-30 роки ХХ століття; особливості розвитку фізичної культури і спорту в західній Україні; виступи спортсменів України в Олімпійських іграх; проблеми та перспективи розвитку спортивного руху в сучасній Україні; утворення НОК України та розвиток спортивного руху в період розбудови української державності; результати виступів спортсменів України в останніх літніх та зимових Олімпійських іграх.

уміти:

- використовувати отримані знання в своїй практичній діяльності; проаналізувати виступ спортсменів України на першостях і чемпіонатах Європи, Світу, Іграх Олімпіад; практично користуватись історичною та науковою літературою, критично осмислювати документи та першоджерела; застосовувати набуті знання у професійній діяльності для орієнтації в сучасних тенденціях розвитку фізичної культури та спорту, оцінки спортивних явищ та подій.

7. Методи навчання: словесні: розповідь, пояснення, бесіда; наочні: ілюстрація, демонстрація, самостійне спостереження; навчальна робота під керівництвом викладача; самостійна робота з літературними джерелами; письмова робота.

8. Засоби діагностики результатів навчання: завдання вхідного і поточного контролю, створення презентацій, виконання тестових завдань, модульної контрольної роботи, екзамен.

9. Програма навчальної дисципліни:

Денна форма здобуття вищої освіти

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин						
	разом	у тому числі					
	лекційні заняття	практичні заняття	семінарські заняття	лабораторні заняття	самостійна робота	індивідуальна робота	
Змістовий модуль 1. Всесвітня історія фізичної культури і спорту							
Тема 1. Витоки фізичної культури. Фізична культура в первісному суспільстві.	6	2		2		2	
Тема 2. Фізична культура Стародавнього світу.	6	2		2		2	
Тема 3. Фізична культура епохи Середньовіччя.	9	2		2		5	
Тема 4. Фізична культура Нового часу	8	2		2		4	
Тема 5. Особливості розвитку спорту Нового часу	6	1		1		4	
Тема 6. Фізична культура у Новітній час	6	1		1		4	
Разом за змістовим модулем 1	41	10		10		21	
Змістовий модуль 2. Історія міжнародного спортивного і Олімпійського рухів.							
Тема 7. Олімпійські ігри Стародавньої Греції.	8	2		2		4	
Тема 8.Відродження олімпійських ігор сучасності	8	2		2		4	
Тема 9. Олімпійські символи та церемонії.	2					2	
Тема 10. Президенти МОК	2					2	
Тема 11. Міжнародна олімпійська система	5					5	
Тема 12. Особливості розвитку міжнародного спортивного та олімпійського руху.	12	4		4		4	
Тема 13. Значення та основні підсумки останніх зимових олімпійських ігор.	2					2	
Тема 14. Зародження та розвиток Паралімпійського руху. Особливості проведення Паралімпіад. Особливості розвитку міжнародного студентського спортивного руху. Універсиади.	4					4	
Тема 15. Сучасний олімпійський рух.	2					2	
Разом за змістовим модулем 2	45	8		8		29	
Змістовий модуль 3. Історія фізичної культури і спорту в Україні							
Тема 16. Фізична культура та спорт в Україні від Стародавніх часів до XVIII ст.	6	2		2		2	
Тема 17. Фізична культура та спорт в Україні у XIX-XX ст.	6	2		2		2	
Тема 18. Міжнародні зв'язки спортсменів СРСР з середини 40-х початку 50-х років	2					2	
Тема 19. Розвиток державних і суспільних форм керівництва фізкультурним рухом. Спортивний рух української діаспори	2					2	
Тема 20.Україна в олімпійському спорті.	8	2		2		4	
Разом за змістовим модулем 3	24	6		6		12	
Усього годин	110	24		24		62	
ІНДЗ	10					10	
Усього годин	120	24		24		72	

Заочна форма здобуття вищої освіти

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин						
	разом	у тому числі					
		лекційні заняття	практичні заняття	семінарські заняття	лабораторні заняття	самостійна робота	індивідуальна робота
Змістовий модуль 1. Всесвітня історія фізичної культури і спорту							
Тема 1. Витоки фізичної культури. Фізична культура в первісному суспільстві.	6	2		2		2	
Тема 2. Фізична культура Стародавнього світу.	6	2		2		2	
Тема 3. Фізична культура епохи Середньовіччя.	8					8	
Тема 4. Фізична культура Нового часу	6					6	
Тема 5. Особливості розвитку спорту Нового часу	6					6	
Тема 6. Фізична культура у Новітній час	8					8	
Разом за змістовим модулем 1	40	4		4		32	
Змістовий модуль 2. Історія міжнародного спортивного і олімпійського рухів.							
Тема 7. Олімпійські ігри Стародавньої Греції.	8	2		2		4	
Тема 8.Відродження олімпійських ігор сучасності	8	2		2		4	
Тема 9. Олімпійські символи та церемонії.	2					2	
Тема 10. Президенти МОК	2					2	
Тема 11. Міжнародна олімпійська система	3					3	
Тема 12. Особливості розвитку міжнародного спортивного та олімпійського руху.	6			2		4	
Тема 13. Значення та основні підсумки останніх зимових олімпійських ігор.	3					3	
Тема 14. Зародження та розвиток Паралімпійського руху. Особливості проведення Паралімпіад. Особливості розвитку міжнародного студентського спортивного руху. Універсіади.	4					4	
Тема 15. Сучасний олімпійський рух.	2					2	
Разом за змістовим модулем 2	38	4		6		28	
Змістовий модуль 3. Історія фізичної культури і спорту в Україні							
Тема 16. Фізична культура та спорт в Україні від Стародавніх часів до XVIII ст.	6					6	
Тема 17. Фізична культура та спорт в Україні у XIX-XX ст.	6					6	
Тема 18. Міжнародні зв'язки спортсменів СРСР з середини 40-х початку 50-х років	6					6	
Тема 19. Розвиток державних і суспільних форм керівництва фізкультурним рухом. Спортивний рух української діаспори	6					6	
Тема 20.Україна в олімпійському спорті.	8					8	
Разом за змістовим модулем 3	32					32	
Усього годин	92					92	
ІНДЗ	10					10	
Усього годин	120	8		10		102	

10. Форми та методи поточного семестрового та підсумкового контролю.

Максимальний бал оцінки поточної успішності студентів на навчальних заняттях рівний 12-ти.

Поточне та контрольне оцінювання здобувачів вищої освіти спеціальності А4 Середня освіта (Фізична культура) ОС «бакалавр» здійснюється із використанням таких форм та методів: усне опитування, тестування, створення презентацій навчального матеріалу, модульна контрольна робота, екзамен.

11. Критерії оцінювання результатів навчання

Поточний контроль 60 балів			Іспит	Сума
Семінарські заняття	ІНДЗ	МКР	40 балів	100 балів
30 балів	10 балів	20 балів		

ТАБЛИЦЯ ВІДПОВІДНОСТІ РЕЗУЛЬТАТІВ КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ ЗА РІЗНИМИ ШКАЛАМИ І КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Сума балів за 100- бальною шкалою	Оцінка в ECTS	Значення оцінки ECTS	Критерії оцінювання теоретичної підготовки	Рівень компетентності	Оцінка за національною шкалою
					Диференційований залік
90-100	A	відмінно	Студент виявляє особливі творчі здібності, вміє самостійно здобувати знання, без допомоги викладача знаходить та опрацьовує необхідну інформацію, вміє використовувати набуті знання і вміння для прийняття рішень у нестандартних ситуаціях, переконливо аргументує свої відповіді, самостійно розкриває власні обдарування і нахили	Високий (творчий)	відмінно
82-89	B	дуже добре	Студент вільно володіє вивченим обсягом матеріалу, застосовує його на практиці, вільно розв'язує вправи і задачі у стандартних ситуаціях, самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких незначна	Достатній (конструктивно-варіативний)	добре
75-81	C	добре	Студент вміє зіставляти, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача; в цілому самостійно застосовує її на практиці; контролювати власну діяльність; виправляти помилки, серед яких є суттєві, добирати аргументи для підтвердження своїх думок		
67-74	D	задовільно	Студент відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень; з допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, виправляти помилки, серед яких є значна кількість суттєвих	Середній (репродуктивний)	задовільно
60-66	E	достатньо	Студент володіє навчальним матеріалом на рівні, вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні		
35-59	FX	задовільно, з можливістю повторного складання семестрового контролю	Студент володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу	Низький (рецептивно-продуктивний)	незадовільно
1-34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням залікового кредиту	Студент володіє матеріалом на рівні елементарного розпізнання і відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів		

Рейтингова система оцінювання навчальної діяльності здобувачів вищої освіти під час навчальних занять

З урахуванням того, що навчальні досягнення учнів закладів загальної середньої освіти оцінюються за 12-бальною шкалою та з метою полегшення процесу адаптації випускників цих закладів до умов навчання у закладі вищої освіти, максимальний бал оцінки поточної успішності здобувачів вищої освіти на навчальних заняттях дорівнює 12-ти балам (<http://surl.li/hwbc>).

Примітка: здобувачу вищої освіти, який не виконав поточних домашніх завдань, не підготувався до практичних, семінарських, лабораторних занять, в журналі академічної групи ставиться 0 балів.

Рейтингова оцінка у балах знань, умінь і навичок здобувача вищої освіти на навчальних заняттях зі змістового модуля обчислюється після проведення цих занять та ліквідації ним поточної заборгованості, пов'язаної з пропусками занять, невідповідністю або недостатньою підготовленістю до них за такою формулою:

$$R = ((0,05 \times CO) + 0,4) \times ВБ$$

де R – рейтингова оцінка у балах за змістовий модуль;

CO – середнє арифметичне усіх отриманих оцінок за результатами поточного контролю;

ВБ – ваговий бал, максимально можливий бал оцінювання результатів навчальної діяльності здобувачів вищої освіти.

Наприклад:

Відповідно до робочої програми освітнього компоненту «Історія фізичної культури» здобувач вищої освіти за результатами поточного контролю зі отримав 12 оцінок, а саме: 5, 6, 8, 12, 10, 11, 9, 9, 10, 11, 12, 8. Ваговий бал складає 30 балів.

Дії НПП, або здобувача:

- визначити середнє арифметичне отриманих оцінок, яке відповідно складе – 9,25 бали;

- отримані значення підставити у формулу:

$$R = ((0,05 \times 9,25) + 0,4) \times 30 = 25$$

Отже, за результатами поточного контролю здобувач вищої освіти за змістовий модуль 1 ОК «Історія фізичної культури» отримав – 25 балів.

Оцінювання навчальної діяльності здобувачів вищої освіти

Об'єм пройденого матеріалу	Бали що нарах. за 12-бальною системою оцінювання
1. Усне опитування або тестування із використанням технологій дистанційного навчання, а саме: модульного об'єктно-орієнтованого динамічного середовища MOODLE – лекційне	4-12

заняття № 1 «Витоки фізичної культури. Фізична культура в первісному суспільстві».	
2. Усне опитування або тестування із використанням технологій дистанційного навчання, а саме: модульного об'єктно-орієнтованого динамічного середовища MOODLE – лекційне заняття № 2 «Фізична культура Стародавнього світу».	4-12
3. Усне опитування або тестування із використанням технологій дистанційного навчання, а саме: модульного об'єктно-орієнтованого динамічного середовища MOODLE – лекційне заняття № 3 «Фізична культура епохи Середньовіччя».	4-12
4. Усне опитування або тестування із використанням технологій дистанційного навчання, а саме: модульного об'єктно-орієнтованого динамічного середовища MOODLE – лекційне заняття № 4 «Фізична культура Нового часу».	4-12
5. Усне опитування або тестування із використанням технологій дистанційного навчання, а саме: модульного об'єктно-орієнтованого динамічного середовища MOODLE – лекційне заняття № 5 «Особливості розвитку спорту Нового часу».	4-12
6. Усне опитування або тестування із використанням технологій дистанційного навчання, а саме: у модульному об'єктно-орієнтованому динамічному середовищі MOODLE – лекційне заняття № 6 «Фізична культура у Новітній час».	4-12
7. Усне опитування або тестування із використанням технологій дистанційного навчання, а саме: модульного об'єктно-орієнтованого динамічного середовища MOODLE – лекційне заняття № 7 «Олімпійські ігри Стародавньої Греції».	4-12
8. Усне опитування або тестування із використанням технологій дистанційного навчання, а саме: модульного об'єктно-орієнтованого динамічного середовища MOODLE – лекційне заняття № 8 «Відродження Олімпійських ігор сучасності».	4-12
9. Усне опитування або тестування із використанням технологій дистанційного навчання, а саме: модульного об'єктно-орієнтованого динамічного середовища MOODLE Тема 9: «Олімпійські символи та церемонії».	4-12
10. Усне опитування або тестування із використанням технологій дистанційного навчання, а саме: модульного об'єктно-орієнтованого динамічного середовища MOODLE Тема 10: «Президенти МОК».	4-12
11. Усне опитування або тестування із використанням технологій дистанційного навчання, а саме: модульного об'єктно-орієнтованого динамічного середовища MOODLE Тема 11: «Міжнародна олімпійська система».	4-12
12. Усне опитування або тестування із використанням технологій дистанційного навчання, а саме: модульного об'єктно-орієнтованого динамічного середовища MOODLE – Тема № 16 «Особливості розвитку міжнародного спортивного та олімпійського руху».	4-12
13. Усне опитування або тестування із використанням технологій дистанційного навчання, а саме: модульного об'єктно-орієнтованого динамічного середовища MOODLE – Тема № 16 «Фізична культура та спорт в Україні від Стародавніх часів до XVIII ст.».	4-12
14. Усне опитування або тестування із використанням технологій дистанційного навчання, а саме: модульного об'єктно-орієнтованого динамічного середовища MOODLE – Тема № 17 «Фізична культура	4-12

та спорт в Україні у XIX-XX ст.».	
15. Усне опитування або тестування із використанням технологій дистанційного навчання, а саме: модульного об'єктно-орієнтованого динамічного середовища MOODLE – Тема № 20 «Україна в олімпійському спорті».	4-12

Самостійна робота

Контроль за самостійною роботою відбувається на семінарських заняттях.

Здобувачі вищої освіти можуть обрати завдання самостійної роботи із нижче наведеного переліку.

Аналітично-теоретичні завдання:

- написати реферат (10–15 стор.) на тему «Ініціації народів світу» з аналізом наукових статей останніх 5 років;
- розробити хронологічну таблицю Ігор Олімпіад і зимових Олімпійських ігор.
- розробити хронологічну таблицю Паралімпійських ігор і зимових Паралімпійських ігор.

Дослідницько-пошукові завдання:

- виконати статистичний аналіз результатів змагань у конкретному виді спорту (наприклад, підрахунок кількості олімпійських нагород за період виступів незалежної України на Іграх Олімпіал та/або зимових олімпійських іграх).

- написати наукове есе «Ідеї погляди та основні аспекти діяльності Томаса Баха по розвитку сучасного олімпійського руху» з опорою на сучасні дослідження.

Творчі та інноваційні завдання:

- створити презентацію «Підсумків останніх зимових Олімпійських ігор»;
- створити презентацію «Спортивний рух української діаспори»;
- розробити інтерактивну вікторину для учнів молодшого шкільного віку, яка формує базові знання олімпійських видів спорту.

(ІНДЗ) (10 балів)

У ході вивчення освітнього компоненту «Історія фізичної культури» здобувачі мають виконати ІНДЗ у формі презентації PowerPoint (10-20 слайдів) із переліку запропонованих викладачем тем, або запропонувати власну тему.

Успішно виконана ІНДЗ вважається, якщо студент отримав рейтинговий бал не менший 60% від загальної кількості балів виділених на ІНДЗ, тобто не менше як 6 балів.

Критерії оцінювання презентацій

10 балів	Зміст презентації відповідає темі дослідження, якісне і логічне представлення структури презентації; повнота розкриття теми дослідження; розкриття ключових питань дослідження; наявність навичок ефективного планування дослідження. Слайди презентації чітко структуровані. Текст слайдів не містить граматичних помилок. Слайди супроводяться всілякими формами графічної інформації: схемами, ілюстраціями і так далі. Презентація містить внутрішні та зовнішні
-----------------	--

	гіперпосилання. Стильова єдність презентації. Матеріал презентації представлено лаконічно і закінчено.
9 балів	Зміст презентації відповідає темі дослідження, якісне і логічне представлення структури презентації; достатньо повне розкриття теми дослідження; не повне розкриття ключових питань дослідження; наявність навичок ефективного планування дослідження. Слайди презентації чітко структуровані. Текст слайдів не містить граматичних помилок. Слайди супроводжуються всілякими формами графічної інформації: схемами, ілюстраціями і так далі. Презентація не містить внутрішні та зовнішні гіперпосилання. Стильова єдність презентації. Матеріал презентації представлено лаконічно і закінчено.
8 балів	Зміст презентації відповідає темі дослідження, якісне і логічне представлення структури презентації; достатньо повне розкриття теми дослідження; не повне розкриття ключових питань дослідження; наявність навичок ефективного планування дослідження. Слайди презентації чітко структуровані. Текст слайдів не містить граматичних помилок. Слайди супроводжуються всілякими формами графічної інформації: схемами, ілюстраціями і так далі. Презентація не містить внутрішні та зовнішні гіперпосилання. Стильова єдність презентації. Матеріал презентації представлено частково не лаконічно або закінчено..
7 балів	Зміст презентації не зовсім відповідає темі дослідження, не дотримане представлення структури презентації; не повне розкриття теми дослідження та ключових питань дослідження. Текст слайдів не містить граматичних помилок. Слайди супроводжуються всілякими формами графічної інформації: схемами, ілюстраціями і так далі. Презентація не містить внутрішні та зовнішні гіперпосилання. Стильова єдність презентації. Матеріал презентації представлено частково не лаконічно або закінчено..
6 балів	Зміст презентації не зовсім відповідає темі дослідження, не дотримане представлення структури презентації; не повне розкриття теми дослідження та ключових питань дослідження. У тексті слайдів зустрічаються граматичні помилки. Слайди представлені у вигляді сухого тексту. Презентація не містить внутрішні та зовнішні гіперпосилання. Стильова єдність презентації. Матеріал презентації представлено частково не лаконічно або закінчено..
5-0 Балів (не зараховано)	Студент допускає грубі помилки при виконанні роботи. Не розуміє сутність її виконання. Не може обґрунтувати і визначити мету та завдання. Студент не здатен висловити думки викладені в роботі і захистити її.

Модульна контрольна робота (20 балів)

Після вивчення усіх змістових модулів здобувачі виконують 1 модульну контрольну роботу.

Модульна контрольна робота містить 40 тестових завдань. Правильна відповідь оцінюється в 0,5 балів. Успішно виконана МКР вважається, якщо студент дав відповідь не менше як на 60% тестових завдань, тобто не менш як 24 відповіді.

Здобувачі, які за результатами виконання модульних контрольних робіт отримали рейтинговий бал менший 60 % від максимальної кількості балів, виділених на цей вид роботи, а також ті, що не з'явилися для виконання або не

виконали завдань, вважаються такими, що мають академічну заборгованість за результатами поточного контролю, ліквідація якої є обов'язковою.

Рейтинг знань студентів визначається загальною сумою правильних відповідей:

0-23 правильних відповідей – незадовільно;

24-30 – задовільно;

31-36 – добре;

37-40 – відмінно

Визнання результатів неформальної та (або) інформальної освіти.

У випадку, якщо здобувач освіти отримав знання у неформальній та інформальній освіті, зарахування результатів навчання здійснюється згідно з Порядком визнання в Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти (нова редакція) (<https://drive.google.com/file/d/19GCSM3y-K496gs8RQJp0mO9FjUJumB4T/view?pli=1>) зокрема, якщо їх тематика відповідає змісту освітнього компоненту (окремій темі або змістовому модулю):

- закінчення професійних курсів, семінарів або тренінгів, тематика яких відповідає змісту освітнього компоненту (окремій темі або змістовому модулю);
- підготовка конкурсної наукової роботи;
- призове місце на Всеукраїнському конкурсі студентських наукових робіт;
- призове місце на Всеукраїнській студентській олімпіаді.

Критерії оцінювання результатів навчання, здобутих у неформальній / інформальній освіті.

1. Наявність документа про завершення: сертифікат, диплом, грамота або інший документ, що підтверджує успішне проходження.

2. Відповідність змісту отриманих знань та здобутих результатів навчання тематиці курсу: у випадку якщо це курси, вебінари, семінари, круглі столи тощо, їх тематика має відповідати одній або кільком темам, які визначені даною робочою програмою.

3. Система оцінювання. Здобувач отримує:

- **відмінно (12-10 балів)**, якщо курс має значний обсяг, містить практичну складову, зміст курсу повністю відповідає програмним результатам навчання; якщо посів I місце у Всеукраїнському конкурсі студентських наукових робіт (в тому випадку, якщо тема роботи відповідає тематиці освітнього компонента); якщо посів I місце у Всеукраїнській студентській олімпіаді зі спеціальності А4 Середня освіта (Фізична культура). Здобувач, який отримує оцінку «відмінно», демонструє глибокі, системні знання та високий рівень практичних навичок, здобутих у неформальній освіті. Він не просто засвоїв матеріал, а й здатен застосовувати його в реальних умовах, аналізувати та створювати власні рішення;

- **добре (9-7 балів)**: якщо зміст збігається з основними положеннями певної теми; якщо посів II або III місце у Всеукраїнському конкурсі студентських

наукових робіт (в тому випадку, якщо тема роботи відповідає тематиці освітнього компонента); якщо посів II або III місце у Всеукраїнській студентській олімпіаді зі спеціальності А4 Середня освіта (Фізична культура). Здобувач на цьому рівні володіє основними знаннями та вміннями, які відповідають ключовим положенням певної теми. Уміє застосовувати отримані знання в типових, стандартних ситуаціях. Здатний виконати практичні завдання, що були частиною курсу. Може виконувати аналітичну роботу, але потребує додаткових роз'яснень для вирішення нестандартних проблем;

- **задовільно (6-4 балів)**: короткостроковий семінар або тренінг, що дає базове розуміння теми. Здобувач володіє базовим розумінням теми, але його знання є фрагментарними, а навички – обмеженими. Його знання є поверхневими, і він може мати значні труднощі з поясненням взаємозв'язків між різними аспектами теми.

Семестровий екзамен (40 балів)

Білет іспиту складається з трьох теоретичних питань

Питання екзаменаційного білета оцінюються відповідно до таких критеріїв:

Оцінка	Вимоги
«Відмінно»	Здобувач вищої освіти виявляє глибокі фундаментальні теоретичні знання, повно викладає вивчений матеріал, виявляє розуміння предмета висловлювання, розуміє можливість різних тлумачень однієї і тієї ж проблеми, вміє оцінювати аргументи для її доведення, формулює своє бачення проблеми, виявляє розуміння матеріалу, може обґрунтовувати свої судження, застосовувати знання на практиці у нестандартних ситуаціях, наводити необхідні приклади, викладає матеріал логічно, послідовно, вживає мовні засоби відповідно до норм української літературної мови.
«Добре»	Якщо відповідь студента відповідає тим самим вимогам, що і для оцінки „відмінно”, але при цьому студент допускає 1-2 помилки, які сам виправляє, і 1-2 недоліки в послідовності викладу матеріалу та мовному оформленні висловлювання. Студент вміє наводити власні приклади на підтвердження нових думок, може застосовувати вивчений матеріал у стандартних та дещо змінених ситуаціях.
«Задовільно»	Якщо студент виявляє знання і розуміння основних положень предмета, але викладає матеріал неповно і допускає неточності у визначенні понять; не вміє досить глибоко і доказово обґрунтовувати свої судження і наводити приклади; не в змозі захистити проект побудови системи роботи з певних тем дисципліни; викладає матеріал непослідовно і допускає помилки в мовному оформленні викладу.
«Незадовільно»	Якщо студент виявляє незнання більшої частини вивченого матеріалу, не володіє методичним апаратом, допускає помилки у формулюванні понять, які спотворюють їх зміст, не вміє самостійно побудувати систему вивчення певних тем, хаотично і невпевнено викладає матеріал. Студент неспроможний виконати стандартні завдання навіть після навідних питань викладача.

Оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти з навчальної

дисципліни здійснюється відповідно до Таблиці відповідності шкал оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти:

**Таблиця відповідності шкал оцінювання навчальних
досягнень здобувачів вищої освіти**

Рейтингова оцінка з кредитного модуля (навчальної дисципліни)	Підсумкова оцінка за шкалою ЄКТС	Рекомендовані системою ЄКТС статистичні значення (у %)	Підсумкова оцінка за національною шкалою	
			екзаменаційна	залікова
90-100 і більше	A (відмінно)/Excellent	10	відмінно	Зараховано/ Passed
82-89	B (добре)	25	добре	
75-81	C (добре)/Good	30		
67-74	D (задовільно)/Satisfactory	25	задовільно	
60-66	E (достатньо)/Enough	10		
35-59	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)/Fail		незадовільно	не зараховано /Fail
34 і менше	F (незадовільно з обов'язковим проведенням додаткової роботи щодо вивчення навчального матеріалу кредитного модуля)/Fail			

12. Умови визначення успішного засвоєння освітнього компоненту «Історія фізичної культури»:

- кредити присвоюються здобувачам вищої освіти після завершення навчальної дисципліни та успішного оцінювання досягнутих ними результатів навчання;

- критерієм успішного проходження здобувачем вищої освіти оцінювання результатів навчання є досягнення ним мінімального порогового рівня оцінок за кожним запланованим результатом навчання освітнього компоненту та мінімального порогового рівня оцінки за освітнім компонентом загалом, яких складає 60 % від максимально можливої кількості балів, визначеної відповідними нормативними документами Університету;

- здобувач вищої освіти вважається таким, що має академічну заборгованість за результатами поточного контролю, якщо він не відпрацював пропущені навчальні заняття, не пересклав оцінки 0, 1, 2, 3 отримані на навчальних заняттях, не виконав або виконав модульну контрольну роботу, завдання самостійної та індивідуальної робіт з оцінкою, що становить менше 60 % від максимальної кількості балів, виділених на ці види робіт;

- здобувач вищої освіти, який має академічну заборгованість з освітнього компоненту за результатами поточного контролю, не допускається до екзамену. Рішення про недопущення за поданням викладача приймає декан факультету, його оприлюднюють до початку екзамену. У відомості обліку успішності роблять запис «не допущено»;

- здобувач вищої освіти допускається до складання екзамену після ліквідації академічної заборгованості за результатами поточного контролю;

- здобувач вищої освіти підготувався до екзамену з освітнього компонента, якщо його рейтингова оцінка за результатами екзамену є більшою або рівною 24 балам (60 % від максимально можливої для даної форми контролю кількості балів). Рейтингову оцінку такого здобувача вищої освіти з освітнього компонента визначають як суму рейтингової оцінки за результатами поточної успішності та рейтингової оцінки за результатами екзамену;

- якщо допущений до екзамену здобувач вищої освіти не підготувався (його рейтингова оцінка за результатами екзамену є меншою 24 балів), то бали за екзамен до рейтингової оцінки поточної успішності не додаються, виставляють підсумкову оцінку з освітнього компоненту FX за шкалою ЄКТС та «незадовільно» за національною шкалою;

- здобувачам вищої освіти, які за результатами підсумкового контролю у формі екзамену отримали незадовільну оцінку, дозволяють ліквідувати академічну заборгованість після належної підготовки;

- ліквідацію академічної заборгованості за результатами семестрового контролю дозволяють до початку наступного семестру в час, визначений графіком ліквідації академічної заборгованості, та допускають не більше двох разів: перший раз – викладачеві, другий – комісії яку створюють за розпорядженням декана факультету;

- відповідь здобувача вищої освіти, який ліквідує академічну заборгованість на засіданні комісії, оцінюють за 100-бальною шкалою без урахування рейтингової оцінки поточної успішності;

- за неуспішного проходження оцінювання результатів навчання за освітнім компонентом кредити здобувачі вищої освіти не присвоюють;

- якщо здобувач вищої освіти, допущений до семестрового контролю не з'явився на семестровий екзамен, у відомості обліку успішності викладач записує «не з'явився». Про незалежні від здобувача вищої освіти причини (у тому числі непрацездатність у зв'язку із хворобою), які підтверджують неможливість його присутності на екзамені, він має негайно повідомити декана факультету.

13. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна.

Для проведення лекційних занять використовуються мультимедійна лекційна аудиторія (216), мультимедійний проєктор VIEWSONIC PJD5250 DLP (2016 р., 1 шт.), екран для проєктора; ноутбук або персональний комп'ютер, мережа Інтернет, модульне об'єктно-орієнтоване динамічне середовище MOODLE, конференції у Google Meet.

14. Рекомендована література.

Основна

1. Боднар А. О., Д. М. Солопчук. Історія міжнародного олімпійського і спортивного руху: Навчально-методичний посібник. Кам'янець-Подільський: ТОВ «Друкарня "Рута"», 2017. 200 с.
2. Солопчук М. С., Боднар А. О., Солопчук Д. М. Всесвітня історія фізичної культури і спорту. Кам'янець-Подільський : ТОВ «Друкарня «Рута»», 2016. 132 с.
3. Солопчук М. С. Історія фізичної культури та спорту. Кам.-Под. : Абетка, 2001. 136 с.
4. Солопчук М. С., Боднар А. О. Олімпійська освіта. Навчально-методичний посібник. Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2013. 176 с.
5. Єрмолова В. М. Олімпійська освіта: теорія і практика: навч. посіб. К. : 2011. 335 с.

Допоміжна

1. Аліна Боднар, Іван Стасюк, Юрій Юрчишин. Сучасні тенденції розвитку програми олімпійських ігор. Молода спортивна наука України : зб. наук. праць. Вип. 30 : у 4-х т. — Львів : ЛДУФК ім. Івана Боберського, 2026. С. 10-12.
2. Стасюк І., Боднар А., Вороніцький В. Спортивні звитяги студентів Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка у 2024 році. Наукові праці Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка: збірник за підсумками звітної наукової конференції викладачів, докторантів і аспірантів. [Електронний ресурс]. Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2025. Випуск 24. С. 863-869.
3. Боднар А., Волоніцький В., Стасюк І., Саражинський А. Студентський спорт в Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка. Наукові праці Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка: збірник за підсумками звітної наукової конференції викладачів, докторантів і аспірантів: у 3-х томах – Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2020. – Вип. 19. – Т 2. С.122-123.
4. Боднар А., Стасюк І., Вороніцький В. Виступ спортсменів Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка на II Європейських іграх та Всесвітній Універсіаді 2019 року. Наукові праці Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка : збірник за підсумками звітної наукової конференції викладачів, докторантів і аспірантів : вип. 20, у 3-х т. Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2021. Т. 2. С. 150-151.
5. Винничук Олег. Історично-педагогічні аспекти розвитку фізичної культури. Тернопіль. : АСТОН, 2001. 404 с.
6. Президенти Міжнародного олімпійського комітету. Життя та діяльність / Під заг. ред. М. Булатової. К. : Олімпійська академія України, 2001.

7. Стасюк І., Боднар А., Вороніцький В., Кривіцька В. Участь представників Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка у змаганнях XXXI літньої Всесвітньої Універсіади, III Європейських іграх та Всесвітніх іграх єдиноборств. Наукові праці Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка: збірник за підсумками звітної наукової конференції викладачів, докторантів і аспірантів. [Електронний ресурс]. Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2024. Випуск 23. С. 861-863.

8. Стасюк І., Боднар А., Вороніцький В., Кривіцька В. Аналіз виступу здобувачів вищої освіти Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка на XVIII літній універсіаді України. Формування здорового способу життя студентської та учнівської молоді засобами освіти: збірник наукових праць [Електронний ресурс] / [редкол.: І. І. Стасюк (відп. ред.) та ін.]. Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2024. Випуск 13. С. 135-151.

9. Шишкін О., Юрчишин Ю., Боднар А., Бесарабчук Г. Історичний нарис присвячений 30-річчю незалежності України. Кам'янець-Подільський : ФОП Сисин Я.І., 2021. 120 с.

15. Рекомендовані джерела інформації.

Корисні ресурси інтернету.

https://www.facebook.com/groups/2374629936084261	Товариство істориків фізичного виховання і спорту України
http://www.nbu.gov.ua	Бібліотека ім. В.І.Вернадського
http://www.ukrcenter.com	Український центр
http://lib.meta.ua	Бібліотека
https://mms.gov.ua/	Офіційний сайт Міністерства молоді та спорту України
http://tmfvs-journal.uni-sport.edu.ua/	Офіційний сайт журналу «Теорія і методика фізичного виховання та спорту»
https://tinyurl.com/ye4434jw	Офіційний сайт журналу «Вісник Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка. Фізичне виховання, спорт і здоров'я людини»
https://prometheus.org.ua/	Офіційний сайт українського громадського проекту масових відкритих онлайн-курсів